

Vytvoření názvu aniontu odvozeného od kyslíkaté kyseliny (podstatného jména v názvu soli)

oxidační číslo	kyslíkatá kyselina		anion odvozený od kyseliny	
	název	vzorec	název	vzorec*
I	kyselina chlor ná	HClO	chlor nanov ý	(ClO) ⁻
III	kyselina bor itá	HBO ₂	bor itanov ý	(BO ₂) ⁻
IV	kyselina křem ičitá	H ₂ SiO ₃	křem ičitanov ý	(SiO ₃) ²⁻
V	kyselina dus ičná	HNO ₃	dus ičnanov ý	(NO ₃) ⁻
	kyselina chlore ečná	HClO ₃	chlore ečnanov ý	(ClO ₃) ⁻
VI	kyselina sírov á	H ₂ SO ₄	síranov ý	(SO ₄) ²⁻
VII	kyselina manganist á	HMnO ₄	manganist anov ý	(MnO ₄) ⁻

Pozn.: Kyselina s oxidačním číslem II a VIII se běžně nevyskytuje.



Napište rovnici ionizace těchto kyselin a pojmenujte vzniklé anionty: a) kyselina fluorovodíková, b) kyselina dusitá, c) kyselina siřičitá, d) kyselina uhličitá, e) kyselina jodistá. (Nápoředa: uhličitan, fluorid, jodistan, siřičitan, dusitan.)

Název soli je vždy dvouslovny. Je složen z **podstatného jména** odvozeného **od názvu kyseliny** a **přídavného jména** odvozeného **od názvu kationtu kovu** (např. chlorid draselny, síran sodny apod.).

Zakončení názvu kationtu určuje jeho **oxidační číslo**. Součet oxidačních čísel všech prvků ve vzorci soli musí být **roven nule**.

síran draselny
~~K⁺(SO₄)²⁻~~
~~K₂(SO₄)~~

Tvorba vzorce soli z názvu aniontu kyseliny

postup	příklad 1	příklad 2
Název soli	síran sodny	dusičnan draselny
Kyselina, od které je sůl odvozená	kyselina sírová H ₂ SO ₄	kyselina dusičná HNO ₃
Anion kyseliny	síranový (SO ₄) ²⁻	dusičnanový (NO ₃) ⁻
Kation kovu	sodny - Na ⁺	draselny - K ⁺
Úprava vzorce, křížové pravidlo	Na ⁺ (SO ₄) ²⁻ Na₂⁺(SO₄)²⁻	K ⁺ (NO ₃) ⁻ K⁺NO₃⁻
Vzorec soli	Na ₂ SO ₄	KNO ₃

Tvorba názvu soli z jejího vzorce výpočtem z oxidačních čísel

postup	příklad 1	příklad 2
Vzorec soli	KNO ₃	CaSO ₄
Doplňení oxidačních čísel, která se dají odvodit z umístění prvku v PSP.	Draslík: I. A skupina, proto jeho oxidační číslo může být pouze I K ⁺ (NO ₃) ⁻	Vápník: II. A skupina, proto jeho oxidační číslo je II Ca ²⁺ (SO ₄) ²⁻
Název kationtu kovu	K ⁺ draselny	Ca ²⁺ vápenaty
Kyselina, od které je sůl odvozená	H ^I N ^{VI} O ₃ ^{-II} kyselina dusičná	H ₂ S ^{VI} O ₄ ^{-II} kyselina sírová
Anion kyseliny	(NO ₃) ⁻	(SO ₄) ²⁻
Název aniontu	dusičnanový	síranový
Název soli	dusičnan draselny	síran vápenatý



křížové pravidlo: **anglicky – cross rule [krɒs ru:l]**
německy – das Mischungskreuz

* Ve vzorce může být uvedeno buď oxidační číslo (římskou číslicí), nebo náboj (arabskou číslicí) prvku či skupiny.